

Pirkanmaan ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry
c/o Viinikankatu 53
33800 TAMPERE

Maa- ja metsätalousministeriölle

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ KALASTUSLAIKSI

Pirkanmaan ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry haluaa antaa lausuntonsa kalastuslain kokonaisuudistuksesta ja nyt kuultavana olevasta hallituksen esityksestä uudeksi kalastuslaiksi.

Yhdistys haluaa esittää syvän huolestuneisuutensa nyt esitetystä lupajärjestelmästä. Yhdistyksen mielestä sillä ei pystytä turvaamaan kalatalousalan rahoitusta. Yhdistys on erittäin huolissaan mm. sisävesialueen ammattikalastuksen neuvonnan jatkuvuudesta. Nyt esitetty hankemuotoinen rahoitus ei takaa riittävää neuvontaa etenkin vähälukuisille, järviolueella ammatikseen kalastaville kalastajille. Yhdistys kannattaa Pirkanmaan kalatalouskeskus ry:n tekemää ehdotusta kalastuksenhoitomaksun eriyttämistä viehekalastusmaksusta ja lisäksi kahden alueellisen viehekalastusmaksun perustamisesta.

Pirkanmaan ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry:n mielestä kaupallisten kalastajien luvat tulisi voida päättää kalatalousalue-tasolla. Alueiden sopivuus kaupalliseen kalastukseen arvioidaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Suunnitelma vahvistetaan ely-keskuksessa ja jo suunnitelman valmisteluvaiheessa kuullaan eri intressitahoja. Tämän perusteella kalatalousalue voisi myöntää luvat kaupalliseen kalastukseen suunnitelman mukaisesti. Lupien saanti on ehdoton edellytys kaupalliselle kalastukselle ja sitä tulisi ehdottomasti helpottaa etenkin sisävesialueella. Lupien myöntämisen siirtäminen kalatalousalueille nopeuttaisi lupien käsittelyä.

Lisäksi yhdistys haluaa muutosta saman asian pykälän 13§:n kohtaan neljä, jossa sanotaan ”kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai –haltijoille tai alueen muulle käytölle”. Kalastus on yksi keskeisistä vesialueen käyttömuodoista ja sen tulee olla alueen ensisijaista käyttöä. Kohdan neljä mukaan kalastus olisi väistävä käyttömuoto, jota voidaan harjoittaa, ellei siitä ole kenellekään muulle mitään haittaa. On myös huomioitava, että ihmiset kokevat nykyään hyvin tavanomaisen kalastuksenkin haittana, jos se tapahtuu lähelläkään heidän omaa aluettaan. Koska kohdan neljä teksti ei määrittele tarkasti ”merkittävää haittaa”, on vaarana, että sillä perustellaan kaikki, kaupallisen kalastuksen kieltävät päätökset.

Pirkanmaan ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry pyytää selvennystä 25§:n kohtaan neljä. Tällä hetkellä paikallisilla ammattikalastusyhdistyksillä on ollut oikeus asettaa äänivaltainen edustaja toimialueensa kalastusalueisiin, kun yhdistys on ollut välillisesti, paikallisen neuvontajärjestön jäsenyyden kautta, Kalatalouden keskusliiton jäsen. Tämä tulee edelleenkin mainita maa- metsätalousministeriön luettelossa kalatalousalueen äänioikeutetuista jäsenistä.

Yhdistys ei näe niinkään tarvetta määritellä mitä pyydyksiä vain kaupalliset kalastajat saavat käyttää. Tärkeintä on se, että vain kaupalliset ja ilmoituksen tehneet kalastajat saavat myydä

kalaa joko kuluttajille, kalakauppoihin, tukkuun tai ravintoloihin. Yhdistys ihmettelee lakitekstiin laitettua 5 kg:n päivärajaa, jonka kuka tahansa saisi myydä kalaa kuluttajille ilman erillisiä ilmoituksia. Tämä suorastaan kannustaa harmaan kalastuksen kannattajia, koska myynti on laissa erikseen sallittu. On huomioitavaa, että teksti tässä muodossa sallii myös jalosteiden (esim. savustetut kalat ja fileet) ja rapujen myynnin. Etenkin rapujen osalta 5 kg tarkoittaa noin 100 kpl myyntiä vuorokaudessa. Viikossa tämä on 700 kpl. Pirkanmaalla on havaittu myös velvoitetaitementen kelaongintaa laajassa mittakaavassa. Taimenet ovat helposti pyydettävissä kelaongella heti istutusten jälkeen. Kalat fileerataan rannassa ja viedään muovikasseissa naapureille tai lähikauppaan myyntiin. Myös kuhaa myydään paljon ”pimeästi”: jigikalastuksella saaliit ovat paikoin paljon parempia kuin perinteisellä verkkokalastuksella. Saalis käsitellään veneessä tai kotikeittiön tiskipöydällä ja myydään eteenpäin joko suoraan kuluttajille tai kauppoihin. Hinta tällöin voi olla noin 20 €/kg, jolloin satunnainen kalastaja voi päästä 100 €:n päiväansioihin. Nämä kilpailevat selkeästi kaupallisten kalastajien kanssa, eikä sitä tule missään tapauksessa sallia. Jos kiloraja halutaan laittaa, on yhdistyksen mielestä sopiva määrä 5 kg/viikko ja 100 kpl rapuja/viikko. Kalanostajat ovat edelleen keskeisessä roolissa harmaan kalastuksen torjunnassa. Jos ostajan (kauppa, tukku, ravintola) tulisi varmistaa, että kalaa myyvä kalastaja on kaupallinen kalastaja (esim. elyn antama todistus) ei harmaa myynti olisi mahdollista laajassa mittakaavassa.

Pykälässä 51§ on rapujen sumputus kielletty muualla kuin pyyntivesistössä. Tähän pykälään tulee lisätä myös mahdollisuus ”kuivan maan sumputukseen”, jossa käytetään varastotankkeja ja vesi otetaan joko kaivosta tai järvestä. Tässä on huolehdittava siitä, että ylivuotava vesi imeytetään maastoon, eikä se pääse vesistöön.

Pirkanmaan- ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry pitää hyvänä sitä, että kaupallisten kalastajien ilmoitusvelvollisuutta on aikaisemmasta lakiesityksestä kevennetty. Saaliin ilmoitusmenettelystä on säädetty 89§:ssä. Tähän yhdistys haluaa esittää ehdotuksen, että päiväkirjan pitoa varten tulisi olla helppokäyttöinen, kaikkien käytössä oleva lomake, jolla saalisseuranta olisi helppo tehdä. Se voisi olla myös suoraan sähköisenä niin, että tarvittaessa Luonnonvarakeskus saisi rekisteristä haluamansa tiedot, niin ettei kalastajien tarvitsisi enää uudestaan kirjata tietoja.

Näihin asioihin Pirkanmaan- ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry haluaa muutosta tai täydennystä.

Tampereella, 24.1.14

Lauri Mustalahti
puheenjohtaja

Päivi Pyyvaara
sihteeri

Pirkanmaan- ja kanta-Hämeen ammattikalastajat ry